

Esittelijä Kiinteistöjohtaja Kalle Luoma

Esittely Turun tuomiokirkon talotekniikka, joka on toteutettu pääosin 1970-luvulla, on tullut elinkaarensa päähän ja on uusimistarpeessa. Vahingot voivat olla mittavia, mikäli nykyisissä vesi- ja lämpöjohdoissa tapahtuu vuotoja. Samassa yhteydessä tulee tarkastella ja kehittää tilojen käytettävyyttä toiminnallisuuden, henkilökunnan työskentelyn ja varsinkin esteettömyyden näkökulmasta.

Turun tuomiokirkon peruskorjauksen hankesuunnitelman laadinta aloitettiin vuoden 2023 lopussa, kun pää- ja arkkitehtisuunnittelija oli kilpailutettu uudelleen. Hankesuunnitteluvaiheen pää- ja arkkitehtisuunnittelijaksi valittiin Hanna Lyytinen Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Oy:stä. Myös tekniset erikoissuunnittelijat, kuten rakenne-, LVIA-, sähkö-, akustiikka-, AV-, konservointi- ja palosuunnittelijat kiinnitettiin hankesuunnitteluvaiheeseen helmikuussa 2024.

Hankesuunnitelmaa edistettiin tiiviisti yhdessä suunnittelijoiden, Turun tuomiokirkkoseurakunnan, Åbo svenska församlingin ja luottamushenkilöiden kesken. Perinteisten kokousten lisäksi osa työskentelystä suoritettiin osallistavana työpajatyöskentelynä, jolla varmistettiin kaikkien osapuolien riittävä kuuleminen ja eri näkemysten yhteensovittaminen.

Hankesuunnitelman mukaan ulkoalueilla toteutetaan esteetön sisäänkäynti idän ja pohjoisen kautta ja toteutetaan luiska pohjoiseen sisäänkäyntiin. Myös ruiskuhuoneen uusi sisäänkäynti toteutetaan esteettömänä.

Peruskorjaushankkeessa tehdään toiminnallisia muutoksia pääasiassa sakastin yläkertaan ja Ursulan kappeliin, joihin molempiin toteutetaan myös hissit. Esteetön kulku toteutetaan lisäksi pääkuoriin, alttarille, sakastiin, Agricolan kappeliin ja Pormestarin kappeliin. Hissit mahdollistavat esteettömän kulun ja kokoontumistilojen toteuttamisen myös ylempiin kerroksiin sakastissa ja Ursulan kappelissa. Lisäksi parannetaan AV-järjestelmiä ja opastusta.

Kirkon takaosasta poistetaan kiinteitä penkkejä, kirkkosalin keskiosaan toteutetaan siirrettävä alttari ja lattian alle upotetaan hydraulisesti nousevat kuorokorokkeet, jolloin kuorokorokkeiden hankalalta varastoinnilta vältytään. Myös Domcafé laajenee, kun tiilivarasto saadaan kahvilan käyttöön.

Yhteenvetoesitys Tuomiokirkon hankesuunnitelman toiminnallisista muutoksista tiloittain on liitteenä.

Talotekniikka uusitaan lähes kokonaisuudessaan. Asennusreitteinä kirkkosalissa hyödynnetään 1920-luvulla toteutettuja lattiakanaaleita, joissa pääosa talotekniikasta kulkee myös peruskorjauksen jälkeen. Olennainen osa peruskorjausta on paloturvallisuuden parantaminen.

Kuoriurkujen toteutustapa sekä tuomiokirkkomuseon laajuus ja toteutustapa ovat vielä kesken.

Hankkeen kokonaiskustannukset ilman kuoriurkuja ovat 19.049.000 €, alv 0 % ja 23.906.495 €, sis. alv 25,5 %. Kustannukset jakaantuvat seuraavasti: (€, sis. alv)

- B1 Rakennuttajan kustannukset	2.847.500 eur
- B2 Rakennustekniset työt	12.535.000 eur
- B3 LVI-työt	1.195.000 eur
- B4 Sähkötyöt	2.221.000 eur
- B5 Erillishankinnat	326.000 eur
- Hankevaraukset	4.781.500 eur.

Hankkeen toteutusmuodoksi on valittu projektinjohtourakka (PJU), koska laajassa ja vaativassa peruskorjaushankkeessa suunnitteluvaihe ja rakentamisvaihe on tarpeen limittejä aikataulullisista syistä. Projektinjohtourakkaan sisällytetään tekninen erikoissuunnittelu, mutta arkkitehti- ja pääsuunnittelusta tilaaja tekee erillisen sopimuksen valittavan arkkitehdin kanssa. Näin tilaajalla säilyy ohjausmahdollisuus arvotekniikan suojelluista ja toiminnallisten näkökulmien suhteen, mutta kuitenkin mahdollistetaan projektinjohtourakoitsijan osaamisen hyödyntäminen teknisten toteutustapojen suhteen esim. asennusreitteihin sekä aikataulutukseen ja työn vaiheistuksiin liittyen.

Peruskorjaushankkeen rakennustyöt on mahdollista aloittaa keväällä 2026. Rakennustöiden tulee valmistua alkusyksyllä 2028, jotta rakennus ehditään kalustamaan ja ottamaan käyttöön ennen adventtia 2028. Tämä edellyttää, että pääsuunnittelija valitaan vielä vuoden 2024 aikana ja että projektinjohtourakoitsija, joka vastaa muusta suunnittelusta, valitaan vuoden 2025 alkupuolella.

Alustavaa hankesuunnitelmaa esiteltiin Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle 22.4.2024 ja 26.4.2024, jolloin mukana olivat myös Turun kaupungin rakennusvalvontaviranomaisen edustajat. Museoviraston edustajat ovat osallistuneet hankkeen palaveriin ja työpajoihin kiitettävästi ja museoviranomainen on ohjannut ja antanut reunaehdot mahdollisille muutoksille. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän vammaisneuvostolle hankesuunnitelmaa esiteltiin 23.5.2024. Kirkkohallitukselle hankesuunnitelman sisältöä esiteltiin 28.5.2024. Viranomaiset eivät toistaiseksi ole nähneet esteitä hankesuunnitelmassa esitettyjen muutosten toteuttamiselle. Myös Tuomiokirkon peruskorjauksen rakennustoimikunta ja ohjausryhmä ovat käsitelleet hankesuunnitelmaluonnosta eri vaiheissa.

Tarkemmin hankesuunnitelman sisältö on esitetty hankesuunnitelmaselostuksessa, joka on liitteenä.

Yhteiselle kirkkoneuvostolle jaetaan kaikki hankesuunnitelmaraportin liitteet erikseen tarvittaessa.

Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 11.6.2024 hyväksynyt hankesuunnitelmaluonnoksen ja päättänyt pyytää lausunnot Turun tuomiokirkkoseurakunnalta, Åbo svenska församlingilta, vammaisneuvostolta ja Museovirastolta. Lausunnot kaikilta em. tahoilta on saatu ja ne ovat liitteenä.

Turun tuomiokirkon peruskorjauksen rakennustoimikunta on kokouksessaan 13.6.2024 osaltaan hyväksynyt hankesuunnitelmaluonnoksen ja todennut, että hankesuunnitelmaa voidaan vielä päivittää saatavien lausuntojen mukaan ja liittä lausunnot hankesuunnitelmaraporttiin.

Saatujen lausuntojen perusteella hankesuunnitelmaluonnosta on päivitetty ja raportissa on mm. korjattu kirjoitusvirheitä. Päivitetty hankesuunnitelmaraportti on liitteenä. Myös lista hankesuunnitelmaluonnokseen tehdyistä muutoksista ja tarkennuksista on liitteenä. Lisäksi saadut lausunnot on liitetty hankesuunnitelmaan. Myös alustava kuoriurkuseelvitys on liitetty hankesuunnitelmaan.

Peruskorjaushankkeen seuraavat vaiheet ovat arkkitehti- ja pääsuunnittelijan kilpailuttaminen sekä rakennuttajakonsultin ja valvojan kilpailuttaminen suunnittelu- ja toteutusvaiheeseen. Kirkkohallitus hyväksyy yleissuunnitelmat, kun varsinainen suunnittelu on edennyt riittävän pitkälle.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyy osaltaan Turun tuomiokirkon päivitetyn hankesuunnitelman.

Lisäksi yhteinen kirkkoneuvosto keskustelee hankkeen jatkosta ja kuoriurkujen tilanteesta.

Päätös

Esityksen mukaan.